

REVISTA GIMNAZIAL

RELIGIE. CULTUL ORTODOX

NR.1/2022

LITERA

LICITAȚIA DE
MANUALE ȘCOLARE
ME 2022

PREOȚII CARE
AU DEVENIT
BINEFĂCĂTORI ȘI
MENTORI PENTRU
COPIII NEVOIAȘI

CURSURI DIGITALE
ON-LINE GRATUITE
PENTRU PROFESORI
www.cursuridigitale.ro

02

- LICITAȚIA DE MANUALE ȘCOLARE ORGANIZATĂ DE MINISTERUL EDUCAȚIEI ÎN 2022

03

- ETAPELE DE ALEGERE A MANUALELOR
- DE CE SĂ ALEGEȚI MANUALELE LITERA APROBATE DE MINISTERUL EDUCAȚIEI ÎN 2022

04

- MANUALUL DE RELIGIE. CULTUL ORTODOX APROBAT DE MINISTERUL EDUCAȚIEI ÎN 2022

05

- CE SPUN REFERENȚII DESPRE MANUALUL DE RELIGIE. CULTUL ORTODOX DE LA EDITURA LITERA

06-09

- STRUCTURA MANUALULUI

10

- 10 MOTIVE PENTRU CARE SĂ ALEGEȚI MANUALUL DE RELIGIE. CULTUL ORTODOX DE LA LITERA

11

- DESPRE **LITERA EDUCAȚIONAL**
- CURSURI ON-LINE GRATUITE PENTRU PROFESORI **WWW.CURSURIDIGITALE.RO**

12-15

- PREOȚII CARE AU DEVENIT BINEFĂCĂTORI ȘI MENTORI PENTRU COPIII NEVOIAȘI: „NU SIMȚIM OBOSEALA PENTRU CĂ NE LUĂM ENERGIA DE LA CEI MICI”

LICITAȚIA DE MANUALE ȘCOLARE ORGANIZATĂ DE MINISTERUL EDUCAȚIEI ÎN 2022

La începutul acestui an, Ministerul Educației a demarat procedura de licitație a manualelor pentru clasa a V-a, în urma încetării acordurilor-cadru pentru cele existente.

Obiectivul principal al acestei licitații a fost achiziția de manuale elaborate în conformitate cu noile programe școlare, care să reușească să ofere sistemului de învățământ preuniversitar materiale corespunzătoare din punctul de vedere al conținutului științific și adaptate nivelului de vârstă al elevilor.

Ca și la licitațiile anterioare organizate de Ministerul Educației, Litera este și anul acesta editura cu cele mai multe manuale declarate câștigătoare în urma evaluării.

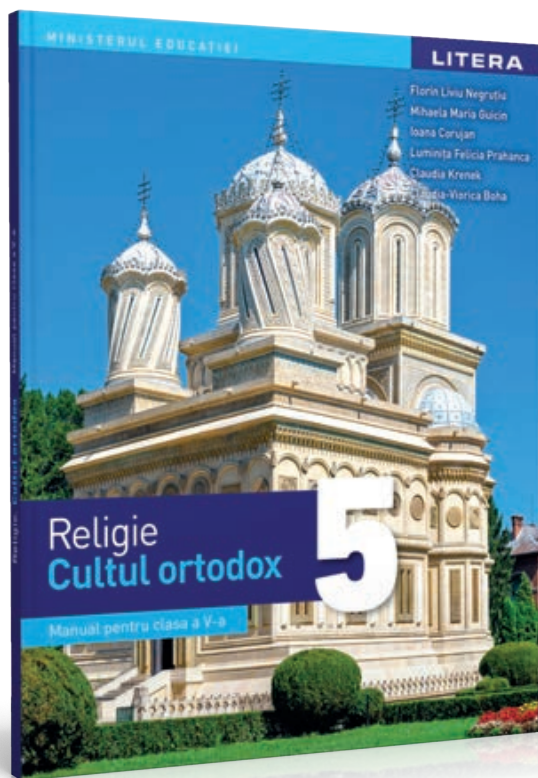
- Limba și literatura română
- Matematică
- Biologie
- Istorie
- Geografie
- Informatică și TIC
- Educație plastică
- Educație muzicală
- Educație tehnologică și aplicații practice
- Educație socială
- Consiliere și dezvoltare personală
- Religie – cultul ortodox
- Limba modernă 1 – engleză
- Limba modernă 2 – engleză
- Limba modernă 2 – franceză

NOILE MANUALE APROBATE DE MINISTERUL EDUCAȚIEI ÎN URMA LICITAȚIEI 2022 SE POT OBȚINE GRATUIT, PENTRU FIECARE ELEV, DOAR ÎN BAZA ALEGERILOR FĂCUTE DE CĂTRE CADRELE DIDACTICE. IATĂ PAȘII PE CARE TREBUIE SĂ ÎI URMAȚI ÎN ALEGEREA ACESTORA:

- 1 Accesați site-ul **www.manuale.edu.ro** și selectați clasa și disciplina care vă interesează.
- 2 Consultați oferta integrală de manuale existentă pentru respectiva disciplină. Răsfoiți integral manualele propuse, deschideți aplicațiile multimedia interactive de învățare apăsând pe iconițele indicate.
- 3 Alegeți manualul potrivit stilului dumneavoastră de predare și grupului de elevi pe care îl coordonați.
- 4 În ședința catedrei/ariei curriculare anunțați alegerea dumneavoastră pentru consemnarea acesteia în procesul-verbal.
- 5 Procesul-verbal este avizat de către director și se înregistrează la secretariatul unității de învățământ în care s-a desfășurat procesul de selecție a manualelor școlare.
- 6 Persoana delegată de școală înregistrează comenzile și le trimite către responsabilul cu manualele școlare de la nivelul ISJ/ISMB.
- 7 Manualele comandate ajung în școală și vor fi distribuite fiecărui elev, pentru ca dumneavoastră să puteți folosi în fiecare oră atât suportul tipărit, cât și varianta digitală a manualului.

DE CE SĂ ALEGEȚI MANUALELE LITERA APROBATE DE MINISTERUL EDUCAȚIEI ÎN 2022

- ✓ Manualele Litera aprobate de Ministerul Educației în 2022 sunt elaborate de autori de prestigiu, profesori cu experiență la catedră, condiție care asigură o calitate metodică și pedagogică deosebită.
- ✓ Manualele Litera au fost declarate câștigătoare pe baza punctajelor obținute la evaluarea calității științifice și constituie o resursă utilă în formarea competențelor prevăzute în programă.
- ✓ Cuprind sarcini de lucru corelate cu experiențele personale ale copiilor și asigură ancorarea în realitate a cunoștințelor și abilităților dobândite.
- ✓ Editura Litera este partenerul de nădejde al profesorilor, oferind continuitate în pregătire prin editarea de manuale și materiale didactice pe parcursul tuturor anilor de școală.
- ✓ Autorii manualelor pun la dispoziția profesorilor planificările calendaristice și ghiduri cu informații suplimentare, fișe de lucru, evaluări suplimentare.
- ✓ Editura Litera, prin parteneriatele pe care le are cu instituții care furnizează programe de formare, oferă cadrelor didactice oportunitatea de formare profesională, prin cursuri on-line realizate pe platforma **www.cursuridigitale.ro**. La absolvirea cursurilor, cadrele didactice primesc adeverințe care vor servi la completarea dosarului de formare profesională.
- ✓ Editura Litera organizează conferințe naționale periodice dedicate profesorilor.
- ✓ Editura Litera oferă informații la zi, suport și consiliere tuturor dascălilor prin intermediul Clubului Profesorilor din România ([f](#) /Clubul Profesorilor din Romania cu peste 20 000 de membri) și Litera Educațional ([f](#) /Litera Educational).

RELIGIE

**Liviu Florin Negruțiu, Mihaela Maria Guicin,
Ioana Corujan, Luminița Felicia Prahanca,
Claudia Krenek, Claudia Boha**

- copertă broșată
- 96 de pagini
- 205 × 260 mm
- interior color

Manualul de Religie – Cultul ortodox pentru clasa a V-a este structurat pe unități tematice, care dezvoltă conținuturile din programă. Prezentate într-o formă deosebit de atractivă, lecțiile cuprind exemple de activități care conduc la formarea de competențe specifice disciplinei. Organizarea conținutului permite crearea de conexiuni cu celelalte discipline studiate.

AUTORII MANUALULUI

Liviu Florin Negruțiu

- Profesor titular la Colegiul Național „Iosif Vulcan” Oradea, gradul didactic I
- Inspector școlar pentru disciplina Religie
- Formator în diferite proiecte strategice și proiecte ale CCD Bihor
- Coordonator practică pedagogică pentru studenții Facultății de Teologie Ortodoxă Oradea
- Coordonator de proiecte educative la nivel local, regional și național
- Autor al mai multor lucrări de specialitate

Mihaela Maria Guicin

- Director și profesor de Religie și Limba engleză la Școala Gimnazială Studina, jud. Olt
- Formator pentru formarea continuă a profesorilor
- Autor de manuale și auxiliare școlare
- Profesor metodist

Prahanca Luminița Felicia

- Profesor gradul didactic I la Colegiul Național O. Goga, Marghita
- Metodist al ISJ Bihor și membru în Corpul Național de experți în educație
- Elaborare de programe școlare pentru discipline opționale noi
- Comunicări la simpozioane, conferințe zonale, județene, naționale și internaționale
- Cursuri de perfecționare în domeniu sau în management educațional

Corujan Ioana

- Profesor Religie Ortodoxă și director adjunct la Școala Gimnazială Horea, Cluj-Napoca
- Expert în evaluare și acreditare, înscris în Registrul propriu al ARACIP
- Profesor metodist și formator al CCD Cluj
- Profesor mentor pentru inserția profesională a profesorilor/cadrelor didactice stagieri/stagiare

Krenek Claudia

- Profesor la Colegiul Național „Iosif Vulcan”, Oradea
- Profesor metodist
- Mentor-Coordonator de practică pedagogică a studenților de la Facultatea de Litere din Oradea și a elevilor de la profilul pedagogic de la Colegiul Național „Iosif Vulcan”, Oradea
- Coordonator și profesor voluntar în cadrul SNAC (Strategia Națională de Acțiune Comunitară)

Boha Claudia Viorica

- Profesor de Religie, cultul ortodox, gradul didactic I la Școala Gimnazială „Simion Bărnuțiu” Zalău, Sălaj
- Inspector școlar de specialitate și managementul resurselor umane
- Elaborare de programe școlare pentru învățământul gimnazial
- Formator pentru programele: Învățarea integrată – Pregătiți pentru viață, adolescență și autocunoaștere, programul de constituire a Corpului Profesorilor Evaluatori pentru Examenele și Concursurile Naționale, proiectul de formare continuă CRED

CE SPUN REFERENȚII DESPRE MANUALUL DE RELIGIE. CULTUL ORTODOX DE LA EDITURA LITERA

„Dintr-o primă cercetare și evaluare a structurii manualului de față, se evidențiază pregătirea științifică și de specialitate solidă a autorilor, competențele psiho-pedagogice complexe ale acestora, cunoașterea temeinică a nevoilor educaționale ale elevilor, evidențiate extrem de sugestiv în capacitatea de adecvare a conținuturilor și a exercițiilor propuse la particularitățile de vârstă și intelectuale ale elevilor sau în tipologia rubricilor propuse la nivelul fiecărei lecții.

Întregul demers al fiecăreii lecții sau unități de învățare vizează asigurarea unui echilibru între formal și informal, urmărindu-se, prin competențele dezvoltate, conturarea unui caracter religios-moral și o atitudine corespunzătoare asociată acestuia, în raport cu valorile și principiile învățaturii de credință creștin ortodoxe, fără a exclude elemente care țin de respectul pentru cei de lângă noi, indiferent de confesiunea sau de credința acestora.

Tipologia activităților vizează implicarea unui număr relevant de elevi, valorificarea resurselor procedurale, precum și a celor materiale de care dispune școala, mai ales în domeniul IT, toate contribuind la accentuarea interacțiunii profesor-elev în cadrul procesului instructiv-educativ.”

Prof. Rau Valer Rus,
Liceul Ortodox „Episcop Roman Ciorogariu” Oradea,
director și metodist ISJ Bihor

„Se poate observa modul admirabil, autentic și ușor accesibil în care autorii manualului prezintă învățătura de căpătâi a Bisericii noastre. Se constată preocuparea colectivului de autori pentru luarea în considerare a limbajului adecvat elevilor din clasa a V-a și a particularităților de vârstă ale acestora.

Învățăturile de credință prezentate în conținuturile lecțiilor sunt atent argumentate (fundamentate) scripturistic și sunt evidențiate prin bolduirea cuvintelor-cheie. Accentul cade, cu precădere, pe aspectul formativ, pe formarea competențelor necesare în profilarea unui caracter religios-moral și formarea unui comportament moral, care să fie în concordanță cu valorile religioase și cu principiile specifice învățaturii de credință ortodoxă, fără a omite iubirea și respectul pentru semenii noștri, cu care conviețuim, de alte confesiuni sau credințe.

Colectivul de autori a reușit construcția unor conținuturi atractive și provocatoare în același timp. Pentru cadrul didactic rămâne neatinsă oportunitatea sa, în cadrul procesului instructiv-educativ, să-și manifeste propria personalitate, fără standarde impuse forțat.”

Preot conf. univ. dr. Viorel Cristian Popa,
Facultatea de Teologie Ortodoxă „Episcop Dr. Vasile Coman”,
Universitatea din Oradea

Manualul cuprinde:

- 4 unități de învățare
- 4 recapitulări intermediare
- 4 evaluări intermediare
- 1 recapitulare finală
- 1 evaluare finală
- 23 de idei de proiecte și portofoliu
- 14 activități de lucru în echipă
- 8 activități de lucru în pereche
- 21 de activități practice
- 58 de activități multimedia de învățare de tip static
- 21 de activități multimedia de învățare de tip video
- 15 activități multimedia de învățare de tip interactiv
- aplicații, exerciții, jocuri

Competențe generale și specifice, conform programei școlare pentru disciplina Religie, clasa a V-a, aprobată prin OMEN nr. 3393/28.02.2017

- 1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței.**
 - 1.1. Explicarea rolului personalităților din Vechiul Testament în devenirea umanității/istoria mântuirii.
 - 1.2. Descrierea unor aspecte caracteristice religiei proprii, utilizând concepte specifice.
 - 1.3. Identificarea mesajului moral-religios din texte sau suporturi expresive date (biblice, religioase, literare, plastice, istorice).
- 2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase.**
 - 2.1. Exprimarea unor aprecieri personale privind semnificația morală a comportamentului persoanelor din textele studiate.
 - 2.2. Selectarea unor reguli de comportament moral-religios din diferite contexte de viață, din perspectiva unor criterii date.
- 3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase.**
 - 3.1. Evidențierea unor elemente definitorii ale propriei identități religioase.
 - 3.2. Identificarea unor responsabilități față de sine și față de comunitate, după repere date, prin raportare la valorile moral-religioase.
 - 3.3. Prezentarea modalităților de celebrare a diferitelor sărbători și tradiții religioase, în viața personală și în comunitățile de apartenență.

Cuprins	
Înainte de a porni la drum, amintește-ți!8	UNITATEA 3 Viața creștinului împreună cu semenii.....63
UNITATEA 1 Dumnezeu Se face cunoscut omului..... 11	Respectul în lumina credinței64
Crearea lumii.....12	Slujirea propriului popor68
Prima familie: Adam și Eva16	Ajutorul oferit semenilor72
Prietenia lui Dumnezeu cu Noe și cu Avraam20	Dialogul despre credința în Dumnezeu76
Iosif și frații săi – model de iertare24	<i>Proiect educativ</i>80
Moise, omul care a vorbit cu Dumnezeu28	<i>Recapitulare</i>81
De la regele David la împăratul Hristos32	<i>Evaluare</i>84
<i>Proiect educativ</i>36	UNITATEA 4 Viața comunității și sărbătorile creștine.....85
<i>Recapitulare</i>37	Sărbătoarea – timp sfințitor și de bucurie.....86
<i>Evaluare</i>40	Relația dintre sărbătorile religioase și alte sărbători89
UNITATEA 2 Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului.....41	<i>Proiect educativ</i>92
Decalogul: importanța lui în viața omului42	<i>Recapitulare</i>93
Răspunsul omului la chemarea lui Dumnezeu46	<i>Evaluare</i>94
Mărturisirea credinței în Vechiul Testament50	<i>Recapitulare finală</i>95
Calitățile omului și slujirea lui Dumnezeu54	<i>Evaluare finală</i>96
<i>Proiect educativ</i>58	
<i>Recapitulare</i>59	
<i>Evaluare</i>62	

PAGINI DE LECȚIE ȘI APLICAȚII

Rubrică Comori de înțelepciune

Rubrică Aprofundează

Rubrică File de portofoliu

Rubrică Comori de înțelepciune

Rubrică Exersează

Rubrică Aplică

UNITATEA 1

Comori de înțelepciune

- Cu iertarea ce tu faci dobândești pe toți de frați.
- Greșeala recunoscută este pe jumătate iertată.

Egipt – Ținutul Goșen

Caravană în deșert

Cuvinte pentru suflet

Iertarea face bine și celui ce o acordă și, totodată, celui ce o primește.
(J.W. Goethe, poet german)

Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul, acoperământul meu este Duhul Sfânt, Treime Sfântă, mărire Tie.
(Rugăciunea Sfântului Ioanichie)

26

UNITATEA 1

Aprofundează!

- Iosif a fost vândut de frații săi, pe 20 de arginți, dar i-a iertat. Iisus Hristos a fost vândut de Iuda, pe 30 de arginți. Răstignit pe cruce, i-a iertat pe toți, inclusiv pe cei care-L batjocoreau.
- Teritoriul dat familiei lui Iosif s-a numit Goșen. El se afla în Delta Nilului și era aproape de Curtea regală.
- Faraon l-a numit pe Iosif *Tafnat Paneah*, ceea ce înseamnă *descoperitor de taine*.
- Ziua Mondială a lertării este serbată în data de 7 Iulie.

Exersează!

1. Realizează corespondența între termenii din cele două coloane, după modelul: 1 – e

<ol style="list-style-type: none"> 1. Iacov 2. Iosif 3. frații lui Iosif 4. Canaan 5. Faraon 	<ol style="list-style-type: none"> a) conducător al Egiptului b) expresie a invidiei c) model de iertare d) țara lui Iosif e) tatăl celor 12 semeniții
---	---
2. Transcrie în caiet doar enunțurile adevărate:
 - a) Iosif a avut șapte frați.
 - b) Iosif a primit de la Dumnezeu darul vindecării bolnavilor.
 - c) Frații l-au vândut pe Iosif, deoarece erau invidioși.
 - d) Când s-au întâlnit în Egipt, frații nu l-au recunoscut pe Iosif.
 - e) Iosif și-a iertat frații și i-a adus în Egipt.
 - f) Darul tălcuirii viselor îl avea fiecare egiptean.
 - g) Frații lui Iosif au ajuns în Egipt, pentru că au ziseră de frumusețea acestei țări.
 - h) Iacov ajunge în Egipt înaintea fiilor săi.

Mărgăritare din Sfânta Scriptură

Apoi Iosif a zis către frații săi: Apropiați-vă de mine! Și ei s-au apropiat. Iar el a zis: Eu sunt Iosif, fratele vostru, pe care voi l-ați vândut în Egipt. Acum însă să nu vă întristați, nici să vă para rău că m-ați vândut aici, că Dumnezeu m-a trimis înaintea voastră pentru păstrarea vieții voastre.
(Facerea 45, 4–5)

UNITATEA 1

Fie de portofoliu

Realizează un salt în timp! Imaginează-ți că ești Iosif și trimiți o scrisoare tinerilor din zilele noastre. Ce le-ai transmite?

Jocul bucuriei Pollyanna, de E.H. Porter

Copii rugându-se în biserică

Iosif recunoscut de frații săi, pictură de Léon Charles Thévenin

27

Rubrică Cuvinte pentru suflet

Rubrică Mărgăritare din Sfânta Scriptură

Rubrică Reține!

Rubrică Învăță și dau mai departe

Pagini de RECAPITULARE ȘI EVALUARE

Pagină de recapitulare

Pagină de recapitulare

Pagină de proiect educativ

UNITATEA 1

RECAPITULARE

Si a privit Dumnezeu toate câte a făcut și iată erau bune foarte. (Facerea 1, 31)

Să se amintească!

1. **Crearea lumii**
 - Dumnezeu este Izvorul existenței și Părintele omenirii.
 - Lumea născută a fost creată înaltimea lumii văzute.
 - Lumea văzută a fost creată în șase zile după voia și planul lui Dumnezeu.
 - Crearea lui Dumnezeu este frumoasă, diversă și complexă.
2. **Prima familie: Adam și Eva**
 - Omul a fost creat cu trup și suflet, printr-o lucrare specială a lui Dumnezeu.
 - Prima familie menționată în Sfânta Scriptură este formată din Adam și Eva.
 - Ei aveau datoria de a continua viața prin urmași, de a fi stăpâni responsabili față de înnoșca creație.
 - Deși au greșit față de Creator prin neascultare, au primit îndulțirea trimiterii unui Mântuitor.
3. **Prietenia lui Dumnezeu cu Noe și Avraam**
 - Noe și Avraam au dovedit încredințarea creștină în Adevărul lui Dumnezeu.
 - Dumnezeu i-a răsplătit prin permanenta purtare de grijă și încheierea unui legământ cu fiecare dintre ei.
 - Noe și Avraam au fost primii Patriarhi biblici, oameni alși prin care Dumnezeu și-a desăvârșit voia Sa.
 - Din neamul lui Avraam s-a născut Mântuitorul nostru Iisus Hristos.
4. **Iosif și frații săi – model de iertare**
 - Iosif a fost un alai al lui Dumnezeu.
 - Darul tălcuirii viselor l-a ajutat să salveze Egiptul de foamete.
 - Neamul lui Iosif s-a stabilit în Egipt.
 - Din Iacov au născut naștere cele douăsprezece semeniții ale evreilor.
5. **Moise, omul care a vorbit cu Dumnezeu**
 - Dumnezeu l-a arătat lui Moise sub forma unui rug aprins și l-a descoperit că el a fost ales să elibereze poporul evreu din vâna egipteană.
 - l-a condus pe evrei spre Canaan, după ieșirea din Egipt.
 - Dumnezeu, în chip minunat, a purtat de grijă poporului ales pe toată durata călătoriei.
 - Moise a primit de la Dumnezeu cele zece porunci, pe Muntele Sinai.
6. **De la regele David la Împăratul Hristos**
 - După strălucirea în Canaan, evreii au fost conduși de judecatori și apoi de regi.
 - Primul rege a fost Saul, urmat de David și Solomon.
 - David a fost strămoșul Împăratului Hristos, despre a Cărua venire menționează în Psalmi.
 - Prin profeți Dumnezeu a transmis oamenilor voia Sa.

28

UNITATEA 1

EVALUARE

Rezolvă testul de evaluare și acordă-ți punctajul corespunzător. Schimbă testul cu colegul de bancă pentru a vă evalua reciproc!

1. **Transcrie în caiet, apoi completează spațiile libere alegând cuvintele potrivite din paranteză.**
Părintele omenirii și Izvorul existenței este El a creat lumea văzută în zile. Ingerii sunt ființe Omul este alcătuit din și
(gese: suflet, Dumnezeu, trup, spirituale) (5 răspunsuri × 0,3 puncte = 1,50 puncte)
2. **Asociază numele personajelor din paranteză cu evenimentele din viața lor.**

<ol style="list-style-type: none"> a) l-a ascultat pe Dumnezeu și, astfel, spa salvat familia deopot. b) Pentru credința lui, Dumnezeu i-a promis că va fi tată a mai multor copii. c) l-a iertat pe frații care l-au vândut. d) l-a scos pe evrei din Egipt și a primit cele zece porunci. e) El a fost un rege puternic care a scris și Psalmi. f) A făcut multe profeții privind venirea Mântuitorului. (Avraam, David, Noe, Iosif, Moise, Iosif) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Moise 2. Iosif 3. Avraam 4. David 5. Noe 6. Iisus Hristos
--	---
3. **Ascătuiește un text de maximum 8 rânduri în care să folosești următoarele cuvinte: prietenie, amare, provoc, minune, promisiune**
Ordinea introducerii cuvintelor în text este alegera ta! (5 cuvinte × 0,5 puncte = 2,50 puncte; 0,5 puncte pentru originalitatea textului)
4. **Formulează răspunsuri scurte la întrebările de mai jos:**

<ol style="list-style-type: none"> a) Cum l-a făcut Dumnezeu prima promisiune referitoare la venirea Mântuitorului? b) Ce legământ a făcut Dumnezeu cu Noe? c) Cine l-a arătat lui Avraam, la Stăpânul Marmei? d) Cum s-a ajutat Iosif familia? e) Ce ne-a dat Dumnezeu lui Moise pe Muntele Sinai? f) Ce daruri au primit profeții de la Dumnezeu pentru a-și putea îndeplini misiunea? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Moise 2. Iosif 3. Avraam 4. David 5. Noe 6. Iisus Hristos
--	---

29

UNITATEA 1

PROIECT EDUCATIV

Să păstrăm o lume frumoasă!

Durata proiectului – 6 luni

1. **De ce este necesar proiectul? (Scop)**
Păstrarea armoniei din lumea creată de Dumnezeu, prin activități de ecologizare, cultivând o atitudine pozitivă față de mediu.
 - Monitorizarea activității acestora de către coordonatorul proiectului.
2. **Ce ne propunem? (Obiective)**
 - Protejionarea naturii și a mediului înconjurător
 - Transmisirea încredințării de a avea grijă de ceea ce a creat Dumnezeu pentru noi
 - Organizarea unor activități de ecologizare
3. **Cine va lua parte la proiect? (Participanți)**
Elevii din clasele gimnaziale, profesorii, părinții, membri ai comunității locale (preot, reprezentanți ai autorității locale, guvernamentale, sponsori etc.).
4. **Cum am putea realiza proiectul? (Activități)**
Exemple:
 - a) stabilirea echipei de proiect, a responsabilităților fiecărui membru și a calendarului activităților;
 - b) identificarea zonelor afectate din împrejurimi, care necesită ecologizare;
 - c) igienizarea unor spații verzi din localitate;
 - d) ecologizarea unor spații de joacă din perimetrul școlii;
 - e) plantarea de flori și puieți în curtea/grădina școlii;
 - f) corectarea erorilor de etichetare, marcare din materialele reciclabile;
 - g) realizarea unor scenete pe teme ecologice.
5. **Cum vom face concret? (Responsabilități)**
 - Stabilirea sarcinilor de lucru pentru fiecare membru al echipei din proiect.
 - Monitorizarea activității acestora de către coordonatorul proiectului.
6. **De ce avem nevoie? (Resurse materiale)**
Stabilirea și procurarea materialelor necesare pentru buna desfășurare a activităților propuse.
Exemple: consumabile, materiale reciclabile, materiale necesare pentru ecologizare, aparat foto, laptop, videoproiector etc.
7. **Cui ne adresăm? (Beneficiari direcți și indirecti)**
Grupul țintă este format din beneficiari direcți (elevii) și beneficiari indirecti (părinți, profesori de religie, biologie, geografie, muzică, arte plastice, reprezentanți ai unor instituții guvernamentale și guvernamentale).
8. **Cum ne dăm seama dacă am realizat ce ne-am propus? (Evaluare)**
Verificarea unui portofoliu, care să cuprindă fotografii și alte documente legate de desfășurarea proiectului; organizarea unei expoziții tematice.
Mediatizarea proiectului și a rezultatelor acestuia (revista și site-ul școlii, mass-media locală, informări transmise instituțiilor implicate).
9. **Ce exemple de bune practici transmitem altora? (Diseminare)**
 - Realizarea unui portofoliu, care să cuprindă fotografii și alte documente legate de desfășurarea proiectului; organizarea unei expoziții tematice.
 - Mediatizarea proiectului și a rezultatelor acestuia (revista și site-ul școlii, mass-media locală, informări transmise instituțiilor implicate).

30

Exerciții și aplicații

Exerciții și aplicații

VARIANTA DIGITALĂ

Varianta digitală cuprinde integral conținutul manualului în variantă tipărită, având în plus exerciții interactive, jocuri educaționale, animații, filme și simulări.

Toate acestea au obiectivul de a aduce un plus de valoare cognitivă.

Paginile din manual pot fi vizionate pe desktop, laptop, tabletă, telefon, oferind o experiență excelentă de navigare.

Navigarea în varianta digitală permite parcurgerea manualului și revenirea la activitatea de învățare precedentă.

Butonul AJUTOR

deschide ghidul de utilizare a manualului digital.

Butonul CUPRINS

deschide cuprinsul manualului digital și permite deschiderea de Capitole/Lecții.

Butoanele de navigare

permit parcurgerea manualului și deschiderea unei anumite pagini.

Activități de tip static – deschide activități de tip static, care se derulează cu ajutorul butoanelor de navigare. Cuprinde: desene, fotografii, simboluri, informații suplimentare.

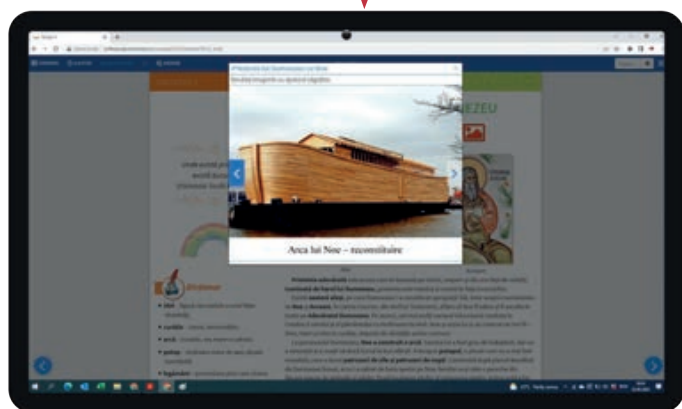
Activități de tip animat – indică elemente care se găsesc în partea de jos a paginii. Cuprinde animații sau filme. Pentru vizionare, se activează butonul *Redă* (▶).

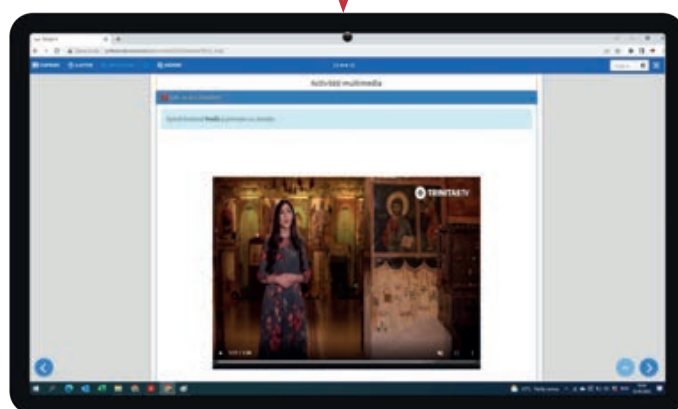
Activități de tip interactiv – indică elemente situate în partea de jos a paginii, de tipul: *Asociază*, *Bifează*, *Scrie de la tastatură*, *Selectează*. Butoanele de validare sunt: *Resetează* (care aduce exercițiul la starea lui inițială) și *Verifică* (prin care se verifică rezolvarea). Utilizatorul are la dispoziție trei încercări de a răspunde corect, după care răspunsul corect este afișat automat. Cuprinde exerciții de alegere duală, de alegere multiplă, de asociere, de completare, de ordonare etc.

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI MULTIMEDIA INTERACTIVE DE ÎNVĂȚARE

Activitate de tip static

Activitate de tip animat

Activitate de tip interactiv

ARGUMENTE PENTRU CARE SĂ ALEGEȚI MANUALUL DE RELIGIE. CULTUL ORTODOX

- Manualul este elaborat de autori cu o bogată experiență profesională, condiție care asigură o calitate metodică și pedagogică deosebită.
- Manualul este structurat pe unități tematice care dezvoltă conținuturile din programă. Lecțiile cuprind exemple de activități care conduc la formarea de competențe specifice disciplinei.
- Prezintă activități care vizează aspecte de învățatură creștină, elemente de morală religioasă aplicată, autocunoaștere, aspecte de viață comunitară și interculturalitate.
- Propune o călătorie în timp, pentru a afla despre credința în primele comunități creștine, despre cum s-a răspândit creștinismul în lume.
- Manualul este bogat ilustrat și completat, în varianta digitală, cu numeroase imagini, exerciții, activități, filme care asigură o mai bună înțelegere a conținuturilor și formarea cu ușurință a competențelor corespunzătoare.
- Exercițiile interactive de la lecții și modalitățile de evaluare propuse au rolul să ajute la fixarea și aprofundarea noțiunilor predate, într-un mod relaxat și plăcut.
- Prin construcția textului și utilizarea unor rubrici semnificative, elevii se orientează ușor în paginile manualului și în parcurgerea variantei digitale.
- Manualul cuprinde numeroase exerciții, întrebări și propuneri de proiecte care au potențialul de a capta atenția și de a stimula curiozitatea și interesul elevilor.

Fondată în anul 2014, Editura Litera Educațional, parte a Grupului Editorial Litera, publică și difuzează manuale și auxiliare școlare în format tipărit și digital, suport pedagogic și cursuri online pentru profesori, precum și alte materiale de perfecționare pentru elevi.

Editura Litera Educațional a ales o abordare modernă a sistemului educațional. Pasionați de ceea ce fac, profesioniștii care alcătuiesc echipa noastră vizează excelența. În cei 9 ani de existență, au construit relații de parteneriat cu profesorii din România, cărora le-au oferit expertiza și informațiile de care au avut nevoie.

În anul 2022, catalogul Litera Educațional cuprinde peste 350 de titluri:

64 MANUALE ȘCOLARE câștigătoare ale licitațiilor organizate de Ministerul Educației

295 AUXILIARE ȘCOLARE avizate de Ministerul Educației

MATERIALE SUPLIMENTARE PENTRU ELEVI - cărți, lecturi școlare, atlase și enciclopedii etc. Litera Educațional aduce creativitate și inovație în educație!

CURSURI ON-LINE GRATUITE PENTRU PROFESORI www.cursuridigitale.ro

Editura Litera, prin parteneriatele pe care le are cu instituții care furnizează programe de formare, oferă cadrelor didactice din învățământul preuniversitar oportunitatea de formare profesională prin cursuri on-line realizate pe platforma **www.cursuridigitale.ro**.

Înscrierea și participarea la cursuri este gratuită, iar principalul obiectiv al acestora este dezvoltarea competențelor digitale și a viziunii moderne a cadrelor didactice, necesare pentru a face față cu succes provocărilor actuale ale profesiei de dascăl.

Avantajele participării la cursurile on-line oferite de platforma [cursuridigitale.ro](http://www.cursuridigitale.ro):

✓ Toate cursurile sunt GRATUITE.

✓ Înscrierea este facilă și se realizează prin completarea unui formular on-line disponibil pe www.cursuridigitale.ro

✓ Înveți și lucrezi în ritmul tău. Cursurile au o durată medie de 15 ore și se pot parcurge oricând, oriunde: de acasă, în weekend, în vacanțe, la orice oră.

✓ Informațiile sunt de actualitate și sunt prezentate într-o formă și un limbaj accesibile și familiare cadrelor didactice.

✓ Cursurile se pot citi și parcurge pe orice dispozitiv: calculator, tabletă, telefon, astfel încât realizarea lor devine și mai accesibilă.

✓ Trainerii care dezvoltă cursurile fac parte din mediul academic, sunt profesori cu experiență, psihopedagogi, consilieri școlari, formatori pentru educația adulților, autori de manuale.

✓ Cursurile tratează subiecte de interes pentru profesori: cum să utilizezi manualul digital la clasă, care sunt noile instrumente digitale cu ajutorul cărora se pot realiza la clasă activități extracurriculare, metode și tehnici de formare și dezvoltare armonioasă a personalității elevilor etc.

✓ După parcurgerea cu succes a modulelor, cadrele didactice vor primi adeverințe care vor servi la completarea dosarului de formare profesională.

PREOȚII CARE AU DEVENIT BINEFĂCĂTORI ȘI MENTORI PENTRU COPIII NEVOIAȘI: „NU SIMȚIM OBOSEALA PENTRU CĂ NE LUĂM ENERGIA DE LA CEI MICI”

Pentru oamenii Bisericii, milostenia și ajutorarea aproapelui nu sunt doar niște cuvinte, ci o întregă misiune. Astfel, de-a lungul timpului, s-au remarcat numeroși preoți români care și-au dedicat viața educației și sprijinirii copiilor orfani sau din familiile nevoiașe. Iar faptele unora dintre ei nu au rămas neobservate, atrăgând inclusiv atenția presei, care a dedicat articole și reportaje acestor acte de umanitate.

În cele ce urmează, vă prezentăm câteva dintre aceste exemple care au ajuns adesea în spațiul public, datorită implicării acestor persoane deosebite.

Dan Damaschin, preotul din Iași

Preotul Dan Damaschin slujește de 15 ani la biserica din curtea Maternității „Cuza Vodă” din Iași, însă este cunoscut mai ales pentru inițiativa sa umanitară, inițiată în mai multe județe din zona Moldovei, unde ajută copiii din familii defavorizate. Totodată, în fiecare vară el organizează o tabără la mare, din donații. Preotul Damaschin conduce și asociația „Glasul Vieții”, care sprijină

periodic 157 de mame cu mulți copii, asigurându-le scutece, lapte praf, detergenți și haine^[3].

Tot prin intermediul asociației, preotul a ridicat un adăpost pentru mame singure și sărace, case pentru familii nevoiașe, asigură burse pentru zeci de elevi, iar pe alții i-a dus în tabără la mare.^[4] Cel mai recent, el a atras atenția presei în luna martie, după ce a demarat o campanie de Paști pentru a îmbrăca 7.000 de copii nevoiași.

„Nu este ușor să îți apese pe umeri responsabilitatea hranei, a hainelor a 7.000 de copii, să-ți apese pe umeri asigurarea caselor a sute de persoane – avem 60 și ceva de case a câte șapte persoane pe familie, vă dați seama ce e acolo. Nu e ușor să-ți apese pe umeri bursele a zeci de copii, ceea ce înseamnă hrana de zi cu zi, haine, rechizite, sprijin pentru făcut teme, transportul și așa mai departe. Dar dacă aceste lucruri s-au cristalizat și au căpătat o formă semiinstituționalizată, asta a fost doar pentru că Dumnezeu a vrut să fiu aici. Și așa a fost. Am plecat de la această cazuistică copleșitoare, dar Dumnezeu a găsit soluții”, a declarat părintele Damaschin într-un interviu.

Sursă foto: <https://www.facebook.com/pg/danutdamaschin>

Florin Danu, preotul din Teleorman

Florin Danu este de zece ani preot în satul Lada din Tătărăștii de Jos, Teleorman, unde a construit un centru social pentru copiii săraci, care include un cabinet stomatologic, o sală de lectură și o cantină la care sunt servite zilnic 70-80 de porții de hrană și dulciuri. I-a dus pe copii la mall, la mare și la munte, dar și prin Europa. L-a adus pe Moș Crăciun pentru prima dată în sat, iar bătrânilor le cumpără medicamentele de care au nevoie. Misiunea lui este să schimbe destinul copiilor prin educație ^[5], iar datorită lui copiii învață gramatică și limbi străine, au un loc unde să își facă temele, se bucură de haine și încălțăminte noi ^[6].

Sursă foto: <https://www.facebook.com/danu.florin>

„Nu a fost deloc ușor, dar când te uiți înapoi și vezi lucrurile făcute, uiți toate greutățile. Când am început eu, Facebook-ul nu era atât de popular, acum este principalul nostru motor de promovare. Când am demarat construcția centrului, am făcut apeluri pe Facebook – donează trei cărămizi, donează o bară de fier. Apoi, postam fotografiile cu evoluția lucrărilor și oamenii au început să capete încredere. Am avut campaniile „Îmbracă un copil de Paște” și „Căutăm Moș Crăciun”. Copilul scria o scrisoare cu dorința lui și eu le postam pe Facebook, iar oamenii își alegeau o scrisoare și făceau un pachetel. Și aici a fost greu, pentru că oamenii erau sceptici, dar eu le-am promis că vor primi poză cu copilul ținând pachetul în brațe. Astfel, am câștigat credibilitate și notorietate, iar acum scrisorile se dau în câteva minute”, a precizat preotul într-un interviu acordat Adevărul.

Nicolae Tănase, preotul de la Valea Plopului

Preotul Nicolae Tănase este unul dintre acei oameni care și-au dedicat viața salvării copiilor abandonți. De peste 20 de ani, el a crescut și hrănit mii de copii la Valea Plopului, în județul Prahova ^[1].

Preotul Tănase a început să se ocupe de copiii orfani din 1994 – cu banii strânși din donații a ridicat un așezământ în care aceștia să poată crește în siguranță.

Totodată, el a ridicat un centru la Valea Screzii, un alt sat din apropiere, unde sunt cazați copii, adolescenți și tineri – inclusiv din rândul celor care sunt nevoiți să părăsească orfelinatele la 18 ani. În centrele sale, preotul hrănește zilnic peste 300 de guri.

Sursă foto: <https://www.facebook.com/413114192589436/photos/a.684196025481250/684196005481252/?type=3&theater>

Manuel Radu, preotul din Urlați

Într-o altă localitate din județul Prahova locuiește preotul Manuel Radu, care a salvat de la cerșetorie sute de copii. Este preot de 23 de ani, iar de 18 ani slujește parohia „Valea Crângului”. Acum mai bine de zece ani, a ajuns într-un sat în care a fost impresionat de copiii care cerșeau pentru a trăi. De aceea, preotul Radu a decis să înființeze *Fundația Bucuria Ajutorului*; a strâns bani și și-a transformat casa parohială într-un centru pentru ajutorarea a 30 de copii proveniți din familii defavorizate sau monoparentale.

Manuel Radu trudește zilnic alături de soția sa, de mama acesteia și alți câțiva angajați, pentru a transforma într-un „colț de Rai” fosta casă parohială, devenită „Centrul de zi pentru copii Sfântul Stelian”, astfel încât copiii nevoiași să aibă un loc unde să își facă temele, să învețe și să servească o masă caldă. [2]

Strânge fonduri din donații, pentru a-i duce pe copii în tabere și le organizează ateliere care să le permită o dezvoltare cât mai frumoasă. Totodată, el a înființat o spălătorie socială la Centrul „Sf. Stelian”, unde familiile fără posibilități își pot spăla hainele gratuit.

Sursă foto: <https://www.facebook.com/Bucuria.AjutoruluiUrlati>

„Muncim de dimineața până noaptea târziu. Nu simțim oboseala pentru că ne luăm energia de la cei mici. Avem pedagog care îi ajută pe copii la teme, avem un logoped, apoi un psiholog, un profesor de matematică, unul de română, și unul de engleză. Avem și voluntari vârstnici, cum ar fi un domn pensionar, care vine și spune povești copiilor”, a declarat preotul într-un interviu. [7]

Sursă foto: <https://www.facebook.com/Bucuria.AjutoruluiUrlati>

Marian Tudor, preotul din Vrancea

Marian Tudor are 40 de ani și slujește la parohia din Găgești din 2016, după șase ani petrecuți la Cârligu Mare, în județul Buzău, într-o zonă cu multe familii nevoiașe. Cu ajutorul rețelelor de socializare, a reușit să atragă sponsori și să obțină donații, iar apoi a fondat *Asociația Sfânta Sofia*, un centru social unde copiii din familii nevoiașe primesc zilnic hrană gratuită. [8] De sărbători, merge din casă în casă cu cadouri pentru copii, iar în prima zi de școală le oferă ghete noi sau ghiozdane cu penare pline. Mai mult de atât, părintele Tudor și-a propus să ridice și un centru pentru vârstnici. [9]

„După școală, vin aici între 22 și 25 de copii. Avem în acest centru și o tânără cu 4 copii care voia să-l abandoneze pe cel mai mic dintre ei. I-am promis că o ajut și a păstrat copilul care are acum un an și jumătate”, a precizat părintele, într-un interviu.

Sursă foto: <https://www.facebook.com/marian.tudor1>

Vasile Crișan, preotul din Alba

Peste 130 de copii orfani sau abandonati de părinți locuiesc la mănăstirea Dumbrava, într-un centru social ridicat de preotul Vasile Crișan. Tot aici este casa a 60 de bătrâni lăsați pe drumuri de rude. Mănăstirea Dumbrava, situată la 55 de kilometri de Alba Iulia, a fost ridicată într-un an și jumătate. Părintele Crișan, ctitorul locașului, a reușit această performanță cu sprijinul financiar al jucătorilor din echipa națională de fotbal a României. În timp, mănăstirea a ajuns „casă” pentru copii orfani, bătrâni suferinzi și chiar mame care au nevoie de ajutor. [10]

„Cu copii, bătrâni și întreaga obște a mănăstirii suntem 260. Vă spun foarte sincer, nimic nu este întâmplător, Dumnezeu îți poartă de grijă în viața aceasta, numai să te lași în voia Lui și așa a făcut Dumnezeu ca acești copii să ajungă aici și atunci am zis că dacă eu am avut o viață grea măcar ei să fie niște copii fericiți. Cea mai mare bucurie a mea este atunci când mă duc seara și îi văd cum dorm liniștiți”, consideră preotul.

<https://observatornews.ro/campanii/>

Surse:

- [1] https://adevarul.ro/locale/botosani/preotii-salvat-mii-copii-saraci-oamenii-bisericii-si-au-dedicat-viata-ajutorarii-semenilor-1_5a49ff3fd7af743f8deea671/index.html
- [2] <https://elitaromaniei.ro/fundatia-bucuria-ajutorului-urlati-unde-dumnezeu-lucreaza-prin-mainile-preotului-manuel-radu/>
- [3] <https://www.libertatea.ro/stiri/parintele-dan-damaschin-a-demarat-o-campanie-de-pasti-vrea-sa-imbrace-7-000-de-copii-iata-cum-il-puteti-ajuta-2905129>
- [4] <https://newsweek.ro/actualitate/preotul-dan-damaschin-va-fi-un-paste-greu-poate-intelegem-ce-am-pierdut-si-ce-avem-de-recuperat>
- [5] https://adevarul.ro/cultura/spiritualitate/interviu-florin-danu-preot-daca-faci-politie-biserica-atunci-indepartezi-tineri-1_5e9852875163ec4271c95170/index.html
- [6] <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/social/preotul-in-slujba-copiilor-are-nevoie-de-ajutor-807445>
- [7] <https://basilica.ro/un-preot-din-urlati-a-devenit-tata-pentru-30-de-copii-saraci-din-comunitatea-parohiala-de-care-se-ingrijeste/>
- [8] <https://www.libertatea.ro/stiri/povestea-impresionanta-a-preotului-caruia-copiii-ii-spun-tati-2499853>
- [9] <https://basilica.ro/preotul-marian-tudor-este-parinte-pentru-zeci-de-copii-vranceni-dumnezeu-lucreaza-nimic-nu-e-intamplator/>
- [10] <https://alba24.ro/manastirea-dumbrava-casa-a-130-de-copii-fara-parinti-preotul-crisan-eu-am-avut-o-viata-grea-ei-sa-fie-fericiti-708354.html>

MANUALE ȘCOLARE APROBATE
DE MINISTERUL EDUCAȚIEI
2022

